

Opleiding Socraticus 2024

In de zomer van 2024 organiseren we de opleiding Socraticus 2 keer :

- van 30 juni tot 5 juli 24
- van 25 tot 30 augustus 24

Waar en wanneer?

Het programma begint op de zondag om 15:30 uur en het eindigt vrijdagmiddag om 16:00 uur.

De weken gaan door in conferentieoord Eigentijdserf in Westelbeers (tussen Tilburg en Eindhoven) (NI).

Wat leer je?

Je leert een bezoeker van je praktijk begeleiden in een denkgesprek. Je begeleidt meer bepaald een traject waarin je hem/haar aanmoedigt en versterkt in het steeds beter en scherper nadenken over eigen denkbeelden. Je bent er niet om problemen op te lossen, al is dat vaak waar een bezoeker mee komt. Je bent niet rechtstreeks bezig met de oplossing van het probleem. Je focust op het denken over die 'moeilijkheden'. Een essentieel werkterrein is het taalgebruik van je bezoeker. Dat is immers niet altijd helder, concreet en duidelijk. Daarnaast is het ook niet altijd adequaat : soms worden ervaringen anders voorgesteld dan wat er zich werkelijk heeft afgespeeld. Via het taalgebruik en meer specifiek de spontane redeneringen van je gesprekspartner, kom je de aannames, vooronderstellingen en denkbeelden op het spoor. De socraticus stelt hierbij problematische aannames in vraag. Hij doet dat vanuit een maieutische houding. Hij assisteert bij de geboorte van de gedachten van de bezoeker, luistert nauwgezet en stelt af en toe een pertinente vraag.

Doordat je de bezoeker aanleert om de "problemen" beter te beluisteren, te analyseren, te relativeren, maak je van hem/haar een 'vakman' in het omgaan hiermee. Daarnaast help je je hem/haar beter te functioneren in het dagelijks leven door te focussen op een adequatere manier van spreken en een heldere manier van denken.

Welke doelstellingen bereiken we?

Je kan :

- De vroedvrouw zijn van de gedachten van je bezoeker : je biedt een beschikbare ruimte en je neem afstand van je eigen gevoelens en je eigen denken
- empathie situationeel inzetten
- letterlijk luisteren naar wat je client zegt
- registeren wat je bezoeker precies beweert en waarom zij dat beweert
- De juiste vragen stellen op het juiste moment met de juiste woorden
- de spontane redenering van iemand blootleggen
- De redenering van iemand bevragen op consistenties
- methodisch uitleggen wat je doet in elke interventie

Tijdens deze opleiding exploreer je diverse varianten van het socratisch gesprek. Op basis van deze achtergrond leer je zelf een stijl vinden die je in staat stelt om met je bezoeker een socratische weg te gaan.

Iets voor jou?

Deze opleiding is iets voor jou als je professioneel werkt met mensen en je gepassioneerd bent door reflectie. In onze opleidingen zitten docenten, leidinggevenden, psychotherapeuten, coaches etc. die “iets met Socrates/filosofie” hebben.

Voorkennis nodig?

Om met succes te kunnen deelnemen heb je geen speciale voorkennis nodig. Na inschrijving krijg je een reader met teksten van Hans Bolten en Kristof van Rossem en verdere relevante literatuur over de internationale traditie van filosofische consult. Heb je al ervaring als coach of filosofisch practicus? Dat is zeker een voordeel, maar geen vereiste.

Wat is het programma?

In grote lijnen onderscheiden we drie delen in de opleiding

1. Oefenen van socratische vaardigheden

In het eerste deel van de opleiding concentreren we ons op het inoefenen van een aantal socratische vaardigheden. Deze oefeningen stellen je in staat te begrijpen waar het in een filosofisch of socratisch gesprek om gaat. Daarnaast werk je aan de socratische houding, zoals de professionele onbenulligheid en de empathische nulstand.

Verder neem je deel aan een denkgesprek en leer je om je te gedragen als volwaardig 'socratisch onderzoeker'. Je bespreekt met elkaar de impact die een gesprek op jou heeft gehad.

Elementen van begeleiding die in dit deel reeds aan de orde komen:

- feit, verhaal, bewering en argumenten kunnen onderscheiden en beoordelen
- helder en beknopt spreken en vragen stellen
- herkennen van (onaffe of kant en klare) beweringen, argumenten en feitelijke uitspraken
- herkennen van de socratische bewegingen
- uitschrijven en analyseren van onderdelen van een gesprek

2. Begeleiden van een socratisch denkgesprek

Het tweede deel van de opleiding gaat over het zelfstandig leren leiden van een gesprek met een bezoeker. Je oefent in het doelmatig sturen op de socratische bewegingen. Door regelmatige reflectie op wat jij als gespreksleider nastreeft, kun je werken aan je eigen socratische begeleidingswijze.

Elementen van begeleiding die hierbij aan de orde komen:

- de kunst van het vragen stellen
- gericht inzetten van empathie
- vermijden van meta-taal
- eventueel gebruik van flip-over of nota's

3. Variaties in het leiden van een Socratisch denkgesprek

In het derde deel leer je flexibel om te gaan met de socratische techniek. Je leert op een juiste manier in te schatten waar je bezoeker mee komt om daar vervolgens de juiste werkvormen voor te selecteren. Je leert hier ook eclectisch te werken zonder de Socratische basishouding hierbij te verliezen. Je leert in jouw stijl toon je wat het verschil is tussen jouw aanpak en die van andere benaderingswijzen zoals de systeemtheoretische benadering, de oplossingsgerichte benadering en de cliënt-gecentreerde benadering.

Elementen van begeleiding die hierbij aan de orde komen:

- Visie op psychopathologische profielen van bezoekers.
- Het ontwikkelen van een persoonlijke visie op de rol van de Socraticus (op basis van de literatuur en de ervaring)
- kritisch kunnen beoordelen van korte socratische werkvormen
- kritisch kunnen beoordelen van andere stijlen in het filosofisch consult

Hoe wordt het geëvalueerd?

Na afloop van de opleiding ontvang je een certificaat 'met goed gevolg afgerond' als je hebt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- 1. Je hebt aan alle opleidingssessies meegedaan.**
- 2. Je hebt aantekeningen en verslag in het logboek bijgehouden en ingeleverd**
In het logboek kun je verslag doen van je eigen begripsvorming van de socratische bewegingen, van de mogelijkheden die de gespreksleider heeft om het gesprek in goede 'socratische banen' te leiden, en van je eigen ervaring met de gespreksleiding. Verschillende delen van dit verslag worden na elke bijeenkomst ingeleverd.
- 3. Je hebt alle tussentijdse opdrachten uitgevoerd.**
- 4. Je hebt een video gemaakt van 10 sessies die je hebt geleid met een bezoeker. Bij die video's heb je een transcriptie en een evaluatie van het gesprek gemaakt.**